

NORSK LOVTIDEND

Utgitt etter offentlig tiltak ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 32	Utgitt 16 oktober	1948
--------	-------------------	------

Innhold.

Side

Forskrifter for anlegg av permanente splint-, ras- og gassikre tilfluktsrom i nybygg samt i eldre bygninger ved hovedombygging ...	745
Skr. om ikrafttredelse av forskrifter for tilfluktsrom	755

Forskrifter for anlegg av permanente splint-, 4 juli.
ras- og gassikre tilfluktsrom i nybygg samt i eldre bygninger ved hovedombygging.

(Fastsatt av Justis- og politidepartementet 4 juli 1948 med hjemmel i lov om sivilt luftvern av 10 juli 1936).

I. Plikt til innredning av tilfluktsrom.

1. Der bygningsloven gjelder, skal det innredes tilfluktsrom etter disse forskrifter for bygningens beboere, det antall personer som har sitt virke i den og det vanlige antall som ferdes i den:

a) Ved nybygg av beboelseshus når bygningen

1. har tre eller flere etasjer, eller

2. inneholder seks leiligheter eller mere. Tilfluktsrom beregnes for følgende antall personer pr. leilighet:

1—2 værelses leilighet..... 2 personer

3 —»— 2½ »

4 —»— 3 »

5 —»— 4 »

b) Ved nybygg av forretnings-, fabrikk-,*) kontor-, bank- og skolebygninger, sykehus, hoteller, kino, teater samt forsamlingslokaler eller liknende når bygningen

1. har tre eller flere etasjer, eller

2. dekker et areal på 150 m² eller mere.

c) Ved hovedombygging av eldre bygning av den foran under a og b nevnte art.

*) Merknad: For bedrifter som hører under industriluftvernet gjelder særskilte forskrifter.

4 juli.

2. Lar det seg av bygningstekniske grunner ikke gjøre å innrede forskriftsmessige tilfluktsrom ved hovedombygging av eldre bygning eller å utvide allerede eksisterende tilfluktsrom, kan bygningsrådet dispensere fra forskriftene, dog således at taket over rommet må gjøres rassikkert.

Når særlige omstendigheter foreligger, kan søknad om dispensasjon fra forskriftene for øvrig sendes bygningsrådet, som med sin uttalelse sender søknaden til sjefen for vedkommende sivilforsvarskrets (politimesteren). Saken avgjøres av Justisdepartementet ved Sjefen for Sivilforsvaret.

Angir forskriftene at arbeidets utførelse kan utstå inntil videre, skal planene foreligge fullt ferdig utarbeidet og godkjent av bygningsrådet, bilagt med materialoverslag.

II. Plan over tilfluktsrom.

(Se plantegning fig. 1 og snitt fig. 2).

A. Formål med, betegnelser for og størrelse av de enkelte deler av tilfluktsrom.

3. Et tilfluktsrom består av følgende deler:

- a) oppholdsrom, ett eller flere,
- b) gassluse, en eller flere,
- c) klosetter, samt eventuelt
- d) sykerom og
- e) redskapsrom.

Innredning av de i punkt c—e nevnte rom kan utstå inntil videre.

4. Oppholdsrommet tjener som oppholdssted for de personer tilfluktsrommet skal gi beskyttelse under luftangrep.

Et enkelt oppholdsrom skal i alminnelighet ikke ha en større gulvflate enn 30 m², og høyst være beregnet på å gi plass for 50 personer når kunstig luftfornyelse brukes, og for 25—30 personer når kunstig luftfornyelse ikke brukes. Flere mindre oppholdsrom er bedre enn noen få store oppholdsrom.

Innenfor ett og samme tilfluktsrom må det ikke være flere oppholdsrom enn at de tilsammen gir plass for 150 personer.

5. I én enkelt bygning må det ikke anordnes tilfluktsrom for tilsammen mer enn høyst 500 personer — helst bør dette antall ikke overstige 200—300.

Kreves det i en og samme bygning anlegg av flere tilfluktsrom, så må disse legges lengst mulig fra hverandre. Avstanden bør om mulig ikke på noe sted være mindre enn 30 m. Samme minste-avstand bør holdes til tilfluktsrom i nabohus.

6. For hver person må det i oppholdsrommet finnes et luftrom 4 juli. på minst 3 m³ når kunstig luftfornyelse ikke brukes.

Bruker en kunstig luftfornyelse, kan luftrom pr. person settes ned til 1 m³ idet en dog må sørge for at rommet har en grunnflate på minst 0,6 m² pr. person.

I skoler, barnehager, oppdragelsesanstalter o. l. hvor oppholdsrommet nesten utelukkende brukes av barn under 14 år, vil et luftrom av 2 m³ pr. person være tilstrekkelig.

7. Gassluse må anordnes ved inngangen til tilfluksrom for å hindre at kjemiske kampstoffer (gass), røyk og støv, trenger inn.

Inngangen til gasslusen skal dekkes med luftverndør i standardutførelse, se punkt 37. Hvor tilfluksrommets vegg i henhold til forskriftene (jfr. punkt 31), skal ha en tykkelse av 40 cm, skal luftverndøren være av type D 35. Hvor tilfluksrommets vegg bare kreves 25 cm (jfr. punkt 32), kan luftverndøren være av type D 16.

Mellom gassluse og oppholdsrom skal det være en luftverndør av type D 3.

8. Gasslusens grunnflate skal i regelen ikke være mindre enn 6 m². Ved tilfluksrom for mindre enn 20 personer forlanges ikke gassluse, eventuelt kan gasslusen for slike små rom gjøres mindre. Gasslusen bør ha en minste bredde på 1,5 m.

9. En gassluse kan tjene som gjennomgang til flere oppholdsrom. Ved større tilfluksrom med flere oppholdsrom kan anordnes flere atskilte innganger med hver sin gassluse.

10. Klosettrom anordnes med tilgang fra oppholdsrom. Om mulig bør anordnes et lite forrom foran klosettrommet.

11. Skillevegger mellom oppholdsrom og klosettrom eller mellom oppholdsrom og forrom for klosetter føres helt opp til oppholdsrommets tak. Er der forrom, kan klosettavlukkene utføres som spanske vegger, ca. 2 m høye.

12. For hver 20 personer anordnes et klosettsete. Ved større tilfluksrom kan beregnes et klosettsete for hver 30 personer.

13. Tørrklosetter med selvvirkende strøinnetning er best egnet for tilfluksrom.

14. Ved eksisterende klosetter som også skal brukes som klosetter for tilfluksrom, må en sørge for splint- og gassikker lukking av ventilavtrekkene.

B. Beliggenhet og atkomst.

15. Tilfluksrom legges i bygningens kjelleretasje og mest mulig helt under marknivået utenfor. Det bør om mulig ligge midt i bygningens kjeller, trukket tilbake fra bygningens yttervegger. Det bør være beskyttet av flest mulig overliggende etasjer.

4 juli. Tilfluktsrom bør ikke legges til fasader hvor det i etasjen over er store butikkvinduer o. l. eller under gårds plass.

Kjellerrom må ikke brukes som tilfluktsrom når det i overliggende etasjer finnes store konsentrerte laster, tunge maskiner eller liknende, som kan skade tilfluktsrommet i tilfelle av ras.

16. I tilfluktsrom eller i umiddelbar nærhet av disse må det ikke være ildsteder, kjeleanlegg, kjøleanlegg, oljebeholdere, trykkbeholdere, lager av eksplosive- eller ildsfarlige stoffer samt kraft- eller arbeidsmaskiner.

17. Tilfluktsrom skal være fri for gjennomgående rørledninger. Det er dog ønskelig i tilfluktsrommet å ha et tappested for vann.

18. Hovedledninger for vann, gass o. l. må ha avstengingskraner ved ledningens innføring i bygningen, med lett atkomst fra inngang til tilfluktsrom.

19. For å muliggjøre atkomsten til tilfluktsrommet fra alle deler av bygningen i løpet av kortest mulig tid, bør inngangen til tilfluktsrommet ligge i nærheten av trapper som går gjennom samtlige etasjer i bygningen. Tilfluktsrommet bør dog om mulig ikke plasseres i nærheten av elevatorsjakter.

C. Døråpninger og nødutganger.

20. Døråpningene skal ha en slik størrelse at de kan lukkes med forskriftsmessige dører i standardutførelse, se punkt 37.

21. Døråpningene skal ha en gasstett terskel av 5 cm høyde. Døråpningene (inngangsdør, gasslusedør og eventuelt forbindelsesdører mellom flere oppholdsrom) bør ikke ligge i flukt med hverandre. Gasslusen bør kunne passerer med pasient på sykebåre uten at begge dører åpnes samtidig.

22. Tilfluktsrom må ikke ha vindusåpninger. Utlufting skjer gjennom dør- og lukeåpninger samt gjennom spesielle luftvernventiler.

23. Hvert tilfluktsrom skal ha minst én nødutgang. Nødutgang kan anordnes på en av følgende måter:

- a) Direkte ut til det fri med åpning 70×70 cm i tilfluktsrommets yttervegg. Åpningen skal da være dekket med en luftvernlem av type L 35, se punkt 37.
- b) Gjennom åpning i tilfluktsrommets innvendige vegg, såfremt tilstøtende kjellerrom er rassikre og har utgang til det fri. Nødutgangen bør ha slik beliggenhet at det er minst mulig fare for at den blir sperret samtidig med inngangen. Åpningen skal da være dekket med en luftverndør av type D 16 eller luftvernlem av type L 16, se punkt 37.

- c) Ved tilfluksrom med to innganger med døråpning 85×185 cm 4 juli.
kan én av disse betraktes som nødutgang når den ligger slik at det er minst mulig fare for at begge innganger kan bli sperret samtidig.

Hvor der bare er nødutgang 70×70 cm, må det være minst én pr. 100 personer av det antall personer tilfluksrommet er beregnet for.

24. Hvor forholdene gjør det nødvendig, må det ved nødutgang settes opp trapp eller innstøpes jerntrinn i veggen for å lette passasjen. Nødutgangene merkes på lett synlig måte. Luftverndør som bare brukes til nødutgang og luftvernlem skal såvel på yttersiden som på innersiden være påmalt «NØDUTGANG» med røde bokstaver.

III. Konstruktiv utførelse av tak, vegger og golv.

25. Taket over samtlige deler av tilfluksrommet må være sterkt nok til foruten sin nyttelast og egenvekt også å kunne tåle den påkjenning som vil bli en følge av at den overliggende bygning styrter sammen. Den sistnevnte påkjenning (raslasten) kan ansettes til:

for bygninger med inntil 2 fulle etasjer	1000 kg/m ²
—»— inntil 4 —»—	1500 »
—»— mer enn 4 —»—	2000 »

26. Er bygningen utført i skjelettkonstruksjon av armert betong eller av ildfast innkledd jernkonstruksjoner, kan ovenstående raslaster settes ned til 1000 kg/m² uavhengig av antall etasjer.

Ved bygninger utført helt i armert betong eller trebygninger, trenger en vanlig ikke å regne med raslast.

27. For dimensjonering av de bygningsdeler som bærer taket over tilfluksrommet — bærevegger, grunnmurer, pillarer — er det tilstrekkelig å regne med takets egenvekt og nyttelast, såfremt de bærende deler blir belastet av samtlige etasjer i bygningen. For bærende deler som bare belastes av taket over tilfluksrommet, må en også regne med raslast.

28. Tak, golv og vegger utføres i armert betong. Betongen skal være betongkvalitet A med en trykkfasthet av minst $K_{T23} = 290$ kg/cm² (N.S. 427). Armeringen skal overalt være dekket med minst 3 cm mørtel. Alle krysspunkter surres med utglødet ståltråd.

29. Taket beregnes for raslast — uavhengig av de tilstøtende golvkonstruksjoner. Det skal ha en tykkelse av minst 25 cm, og være kryssarmert i topp og bunn med 10—12 mm rundtjern i avstand 100—120 mm c/c. De to armeringsnett i taket skal være solid forankret til hvert av de to armeringsnett i veggene.

30. Golvet skal ha en tykkelse av minst 10 cm og i topp være kryssarmert med 10 mm rundtjern i avstand 200 mm c/c.

- 4 juli. Golvarmeringen forankres i veggarmeringen og golvet støpes i ett med veggene. Bygges tilfluktsrommet på solid fjellgrunn, kan golvtykkelsen reduseres.

31. De utvendige vegger om tilfluktsrommet a: vegger som vender mot gate eller gårds plass, skal ha en tykkelse av minst 40 cm og kryssarmeres på inn- og utsiden med 10 mm rundtjern i avstand 200 mm c/c.

32. De innvendige vegger om tilfluktsrommet, som ligger i ly av andre bygningskonstruksjoner, skal ha en tykkelse av minst 25 cm. De kryssarmeres på utsiden og innsiden med 10 mm rundtjern i avstand 200 mm c/c. Kryssarmeringen forankres i tilstøtende tak- og veggarmering.

33. Ved hovedombygging skal dimensjonene og materialkvaliteten for tak, golv og vegger være som angitt i punkt 28—32 og taket skal såvidt mulig legges under marknivået.

34. Skillevegger inne i tilfluktsrommet skal ha følgende minstetykkelse:

Vegg av armert betong, midtarmering i ruter, 10 mm rundtjern i avstand 200 mm c/c	15 cm
Vegg av betongkvalitet D	25 »
Teglsteinsmur i sementmørtel 1:3 (1½ stein)	35 »

Innvendige vegger som omgir gasslusen, utføres alltid av armert betong med minstetykkelse 15 cm.

Skillevegger skal forankres til tak, vegger og golv.

35. Vegger for klosettrom, redskapsrom o. l. kan utføres som lettvegger av tre, mur eller betong.

36. I yttervegger på tilfluktsrom som er beregnet med 3 m³ luft pr. person, må det ikke forekomme andre enn de foreskrevne åpninger dekket med luftverndører og luftvernlemmer i standard utførelse. I tilfluktsrom som er basert på kunstig luftfornyelse, er tillatt foreskrevne åpninger for splintsikre luftvernventiler og splintsikre luftinntak, jfr. punkt 40—46.

37. Konstruksjonen av standard dører og lemmer er vist på vedføyde tegninger, Blad 1—13.

Dører og lemmer skal utføres av stålplater i følgende tykkelser:

- a) Luftverndør type D 35, og
luftvernlem type L 35:
Stålplate St. 37, tykkelse 35 mm.

Disse typer skal brukes i yttervegger som vender mot gate eller gårds plass, se punkt 23 og 31.

- b) Luftverndør type D 16, og
luftvernlem type L 16:

Stålplate St. 37, tykkelse 16 mm. Disse skal brukes i innvendige vegger som ligger i ly av andre bygningskonstruksjoner, se punkt 23 og 32. 4 juli.

c) Luftverndør type D 3:

Stålplate St. 37, tykkelse 3 mm. Denne dørtype skal brukes mellom gassluse og oppholdsrom.

For luftverndør skal karmens lysåpning være 85×185 cm.

For luftvernlem skal karmens lysåpning være 70×70 cm.

Dørene og lemmene skal ved åpning svinge utover.

38. På innersiden av hver luftverndør og -lem skal det være festet en metallplate med fabrikantens firmamerke og fabriksjonsnummer, dessuten dørens og lemmens typebenevnelse som ovenfor angitt.

Metallplaten, se Blad 13, skal dessuten være forsynt med følgende tekst: «Er døren blokkert av nedraste bygningsdeler kan den om nødvendig åpnes på følgende måte:

1. Dørvriderne åpnes.

2. Døren løftes opp av hengslene med spett på passende underlag mot det påveisete vinkeljern nederst på døren.»

Spett og underlag skal finnes i tilfluktsrommet.

39. Karmen for luftverndører og -lemmer må innsettes samtidig med bygging av tilfluktsrommet, og dører samt lemmer anskaffes. Innsetting av gassikre tettingsmidler kan utstå. Gummipakningene skal i fredstid oppbevares i talkum i særskilte esker.

IV. Utstyr m. v. for tilfluktsrom.

A. Ventilasjon.

40. Det må ved anlegg av tilfluktsrom sørges for tilstrekkelig luft for det antall personer som normalt kan få plass i rommet.

Ved tilfluktsrom som er beregnet etter 3 m³ luftmasse pr. person, er det tilstrekkelig å fornye luften ved å åpne dører og luker i perioder hvor luftangrep ikke pågår og gassfare ikke forekommer. Lufting bør helst skje hver annen time.

Ved tilfluktsrom som gir mindre enn 3 m³ luftmasse pr. person, må luften fornyes og renses ved hjelp av luftventilatorer med tilhørende luftinntak og filter. Bedrevet luft presses ut gjennom splint-sikre ventiler som tillike må gjøres gassikre. Annen form for ventilasjon må en ikke bruke i tilfluktsrom.

41. Ved anlegg av tilfluktsrom som er basert på kunstig luftfornyelse ved luftventilator og filter, må en ved beregning av nødvendig luftfornyelse gå ut fra at en voksen person trenger ca. 1 m³ luft pr. time

4 juli. når han er i hvile. De vanlig forekommende luftventilatorer har en kapasitet av 0,6 m³, 1,2 m³ og 2,4 m³ luft pr. minutt, svarende til frisk-luftbehovet hos henholdsvis ca. 30, ca. 60 og ca. 120 personer i hvile. Det er å anbefale å ha én luftventilator for hvert oppholdsrom.

42. Til hver luftventilator må det føre to luftinntak. Luftinntakene må ikke ha forbindelse med bygningens øvrige ventilasjonsåpninger og ventilasjonskanaler. Hvert av luftinntakene dimensjoneres slik at det alene kan makte å mate luftventilatorene med frisk luft. Ved beregningen kan en gå ut fra følgende data:

Et oppholdsrom for 20—25 personer trenger en lufttilgang på 400—500 liter pr. minutt. Med inntil 10 m rørlengde må hvert luftinntak ha en lysåpning på 50 mm. Med inntil 20 m rørlengde må lysåpningen være 70 mm.

Et oppholdsrom for 40—50 personer trenger en lufttilgang på 1000 liter pr. minutt. Med inntil 10 m rørlengde må hvert luftinntak ha en lysåpning på 70 mm. Med inntil 20 m rørlengde må lysåpningen være 100 mm.

43. Rørene for luftinntaket må monteres samtidig med støping av tilfluktsrommet. Den utvendige åpning for luftinntaket skal ligge minst 3 m over gateplan eller åpen gårdsplass. Den innvendige åpning av luftinntaksrøret må ha en avstand av 10 cm fra innervegg og 25 cm fra tak. Luftinntaket gjøres for øvrig slik som vist i fig. Blad 14. Det er viktig at rørene for luftinntaket ligger best mulig beskyttet inne i solide betongvegger og betongpillarer. En bør unngå å legge rørene i golv eller føre rørene langs golv.

44. Rørene for luftinntak skal være av seigt materiale, stål eller smijern.

Den utvendige åpning av luftinntaks-røret dekkes av et lokk av solid ståltrådnetting med 10 mm ruter. Lokket må kunne skrues av og på for utskifting ved beskadigelse. Det males rødt for senere kontroll skyld.

Den innvendige røråpning skal utstyres med en lufttett stengings-ventil, ordnet slik at en senere kan koble til luftventilatoren. Tilkoplingsrøret på en 0,6 m³ og 1,2 m³ luftventilator har en diameter på 65 mm. Det tilsvarende mål for 2,4 m³ luftventilator er 90 mm.

Mellom veggen og avstengingsventilen skal luftinntaksrøret utstyres med samlelekk og tappekran for kondensvann.

45. Tilfluktsrom som er basert på bruk av luftventilatorer, må allerede under støpingen utstyres med ventiler for tømning av bedervet luft. Ventilene plasseres i gasslusen, og slik at den utgående luft fra oppholdsrommene blir presset gjennom klosettene og gasslusen og derfra ut. Følgende ventil-oppsetning er normert:

I veggen mellom gassluse og klosett monteres 1—2 overtrykks- 4 juli.
ventiler, som åpnes for luftpress inn mot gasslusen, se fig. Blad 14.

I gasslusens yttervegg ca. 20 cm under taket monteres 1—3 splint-
sikre luftvernventiler, se fig. Blad 14. Ventilbehovet stiller seg slik
for de forskjellige størrelser av tilfluksrom:

Tilfluksrom for 25 personer 1 splints. ventil

—»—	50	»	1	—»—
—»—	100	»	2	—»—
—»—	150	»	3	—»—

Luftvernventilene kan stenges helt under pågående flyangrep og
ved gassfare. Stengingen skjer ved en alminnelig 20 cm skruventil,
som monteres på innsiden av tilfluksrommet.

46. Alle forannevnte ventiler og luftinntak må anskaffes og monteres
samtidig med bygging av tilfluksrommet. Anskaffelse og monter-
ing av luftventilator kan utstå.

B. Avløp for vann.

47. Hvis det i tilfluksrommet er sluk eller avløp til kloakk-
system som innebærer fare for oppstuing, må tilbakeslagsventiler
bygges inn i avløpsledningene for å hindre vann i å trenge inn i til-
fluksrommet.

C. Belysning.

48. Tilfluksrommet må bare holdes elektrisk opplyst, på en slik
måte at intet lys kan ses utenfra, bortsett fra orienteringslys utenfor
inngangen. Dette lys skal være forskriftsmessig skjermet.

Innenfor tilfluksrommet bør det ikke anvendes lyskilder som
bruker surstoff.

For det tilfelle at den elektriske strøm utenfra blir avbrutt, skal
som reserve finnes tilstrekkelig antall elektriske lamper med tørr-
batterier eller nødlysanlegg med strøm fra akkumulatorbatteri e. l.
Akkumulatorbatteriet må plasseres utenfor tilfluksrommet. Utstyres
tilfluksrommet med et motordrevet reserveaggregat for produksjon
av elektrisk strøm, anbringes dette i eget splintsikkert rom med luft-
inntak og ekshaustrør i direkte forbindelse med fri luft.

49. De nødvendige lampepunkter monteres samtidig med byg-
gingen av tilfluksrommet. Anskaffelse av annet belysningsmateriell
kan utstå.

D. Oppvarming.

50. Oppvarming av tilfluksrom bør helst skje ved elektrisitet.
Radiatorovner er å anbefale. Stråleovner bør en ikke bruke. Brukes
oppvarming med varmt vann fra bygningens sentralfyringsanlegg, må

4 juli. rørledningene — både framledning og returledning — kunne avstenges utenfor tilfluktsrommet ved flyalarm. Varmekilder som forbruker surstoff må ikke finnes i tilfluktsrom.

Varmeanlegget må anskaffes og monteres samtidig med bygging av tilfluktsrommet.

E. Maling.

51. Dører, lemmer og ventiler mønjes og oljemaales. Tak og vegger i tilfluktsrom bør gis overstryking med støvbindende maling av lys eller hvit farge. Gasslusens tak og vegger bør strykes med hvitt stoff som kan vaskes.

F. Innføring av ledninger.

52. Allerede under bygging av tilfluktsrom må det sørges for gass-tett innføring av nødvendige elektriske ledninger for belysning, oppvarming m. v. samt eventuelle svakstrømledninger for telefon o. l. Det samme gjelder for eventuell vannledning.

V. Reservenødutgang til nabohus.

53. I murhus med mer enn to etasjer hvor det etter disse forskrifter er påbudt innredning av tilfluktsrom, skal det — når huset støter umiddelbart opp til ett eller flere nabohus — foruten nødutgang som nevnt i punkt 23 og 24, anordnes reservenødutgang fra kjelleren ved gjennombryting av branngavlene mot kjellerne på begge sider, slik at det dannes forbindelse gjennom hele husrekken.

Ved murhus forstås i denne forbindelse bygninger med bærende vegger utført i murverk av et hvilket som helst byggemateriale (teglstein, betongstein, naturstein osv.).

Påbudet gjennomføres uansett:

- a) nabohusets byggemåte eller størrelse,
- b) om eieren av nabohuset er pliktig eller ikke til å anordne reservenødutgang.

54. Reservenødutgangen skal ha en minste fri åpning av 70 × 70 cm. Åpningen gjenmures med to lag teglstein på høykant ($\frac{1}{4}$ stein) muret i kalkmørtel og med puss på begge yttersider. Hvert lag skal etter ferdig puss være i plan med veggen. Ved dobbelt branngavl er det nok med to gjenmuringer (se fig. 3).

Anses det særlig påkrevet, kan bygningsrådet tillate dekking av åpningen med to forskriftsmessige, ildsikre og selvluukkende dører istedenfor gjenmuring.

Under luftverntilstand må gjennombruddstedet ikke blokeres eller skjules av gjenstander av noen som helst art. Under luftverntilstand

skal det på begge sider av den gjenmurte åpning være påmalt ordet 4 juli. «NØDUTGANG», og det må finnes for hånden egnet utbrytingsverktøy (spett, planker, slegge og liknende).

VI. Bruk av tilfluktsrom til andre formål.

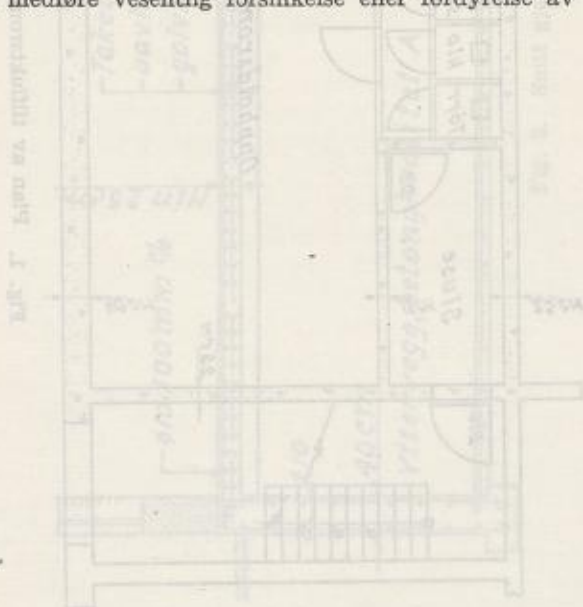
55. Tilfluktsrom kan inntil videre brukes til andre formål, såfremt det kan ryddiggjøres på kort varsel (ca. 48 timer) for å kunne brukes til opphold for det fastsatte antall personer under flyalarm.

Skrivelse fra Justisdepartementet om ikraftttredelse av 15 juli. forskrifter for tilfluktsrom.

I medhold av lov av 10 juli 1936 om sivilt luftvern har Justisdepartementet gitt følgende bestemmelser om ikraftttredelse av de av departementet 4 juli 1948 fastsatte forskrifter for permanente splint-, ras- og gassikre tilfluktsrom i nybygg samt i eldre bygninger ved hovedombygging:

Forskriftene gjelder for alle bygg hvor arbeidet ikke er fullført ved forskriftenes kunngjøring i Norsk Lovtidend.

Bygningsrådet er, som en overgangsordning, bemyndiget til å treffe bestemmelse om at bygg, som er påbegynt men ikke fullført ved forskriftenes kunngjøring, ikke skal omfattes av forskriftene dersom dette vil medføre vesentlig forsinkelse eller fordyrelse av bygget.

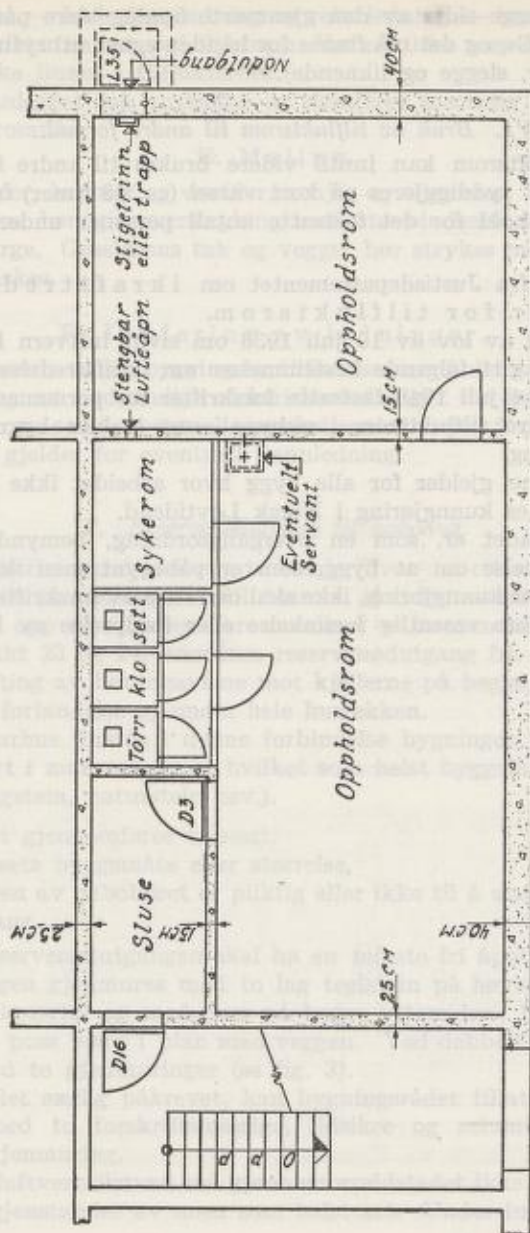

Fig. 1. Plan av tilfluktsrom (uten kunstig luftfornøyelse).

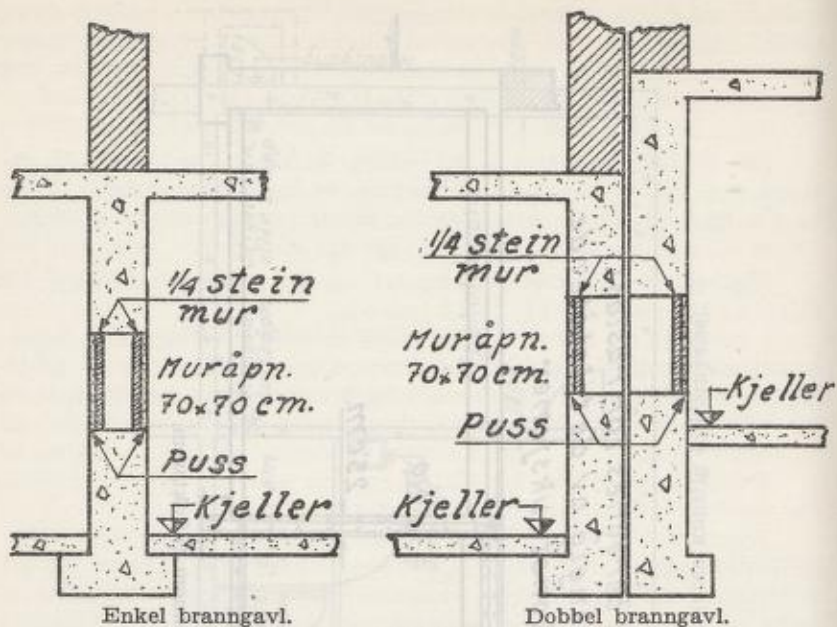

Fig. 3.

Utgiver: Statsråd-sekretær Leif Østern.